

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ**

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 107-7 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӨ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 107-7 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итергә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре
2025 елның 25 сентябре
№ 399-VII ДС

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының
акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы
дәүләт вәкаләтләрен биеру турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр керту хакында**

1 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен биеру турында» 2007 елның 27 декабрендәге 66-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2007, № 12 (II өлеш); 2010, № 5 (I өлеш), № 7 (II өлеш), № 12 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 3, № 10; 2014, № 7; Татарстан Республикасы законнары жыйнамасы, 2017, № 41 (I өлеш), № 85 (I өлеш); 2018, № 92 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2021, № 49 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш), № 81 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) преамбулада «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон» сүзләрен «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон» сүзләренә алмаштырырга;

2) 8 статьяда «хисап кварталы тәмамланганнан соң 45 көннән дә соңга калмыйча, хисап чорыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча бирелә торган дүртенче квартал хисаплылыгыннан гайре» сүзләрен «хисап кварталы тәмамланганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча» сүзләренә алмаштырырга;

3) 9 статьяда:

а) 1 пунктның өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законның 41 статьясында каралган тәртиптә тикшерүләр үткәрү;

б) 3 пунктның өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законның 41 статьясында каралган тәртиптә тикшерүләр үткәрү.».

2 статья

1. Әлеге Закон, әлеге Законның 1 статьясындагы 2 пунктыннан тыш, рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 2 пункты 2026 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив эгъзаларының
акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы
дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы закон проектына
АҢЛАТМА**

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның
гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы
Федераль закон белән (алга таба - 33-ФЗ номерлы Федераль закон) «Россия
Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 6 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль законның жирле үзидарә
органнарына аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү мөмкинлеген һәм тәртибен билгели
торган (19 статья), шулай ук жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең
вазыйфалары затлары эшчәнлеген тикшереп торы һәм күзәтчелек итү (77 статья)
турындагы нигезләмәләргә үз көчен югалткан дип танылды. Күрсәтелгән
нигезләмәләрнең давамчанлыгы 33-ФЗ номерлы Федераль законның шундый ук
хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган 33, 34 һәм 41 статьяларга кертелгән
нормалар белән саклана.

Закон проекты белән «Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм
шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә)
күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-
төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив
эгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан
Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2007 елның 27 декабренә
66-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (алга таба – 66-ТРЗ номерлы
Закон) преамбуласына, 9 статьясындагы 1 пунктының өченче абзацына һәм
3 пунктының өченче абзацына, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы
33-ФЗ номерлы Федераль законга сылтама күрсәтү өлешендә үзгәрешләр кертелә.

33-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясындагы 6 өлешенә 5 пункты
нигезендә Россия Федерациясә субъектының жирле үзидарә органнарына аерым
дәүләт вәкаләтләрен бирүгә күздә тотучы законында жирле үзидарә органнарына
тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисап бирү
тәртибе булырга тиеш.

ТРЗ номерлы законның 8 статьясының гамәлдәге редакциясендә жирле
үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә
дәүләт төзелеш күзәтчелегә өлкәсендә вәкаләтле органына дәүләт вәкаләтләрен
гамәлгә ашыру турында хисап бирү сроклары билгеләнгән. Бүгенгә көндә Татарстан
Республикасында барлык объектлар төзелеш өлешле төзелештә катнашучыларның
акчаларын жәлеп итеп эскароу счетларында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Төзүче тарафыннан күпфатирлы йортлар һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең
башка объектларын төзү (булдыру) өчен өлешле төзүдә катнашучыларның

акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру турында, шул исәптән төзелеш проектларын гамәлгә ашыруның якынча графикларын һәм шартнамәләр буенча үз йөкләмәләрен үтәү турында хисап бирү тәртибенен 4 пункты нигезендә төзелеш проектының Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенен күпфатирлы йортлар һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең башка объектларын өлешле төзү өлкәсендә дәүләт контролен гамәлгә ашыручы органына Торак-коммуналь хужалык министрлыгының 2018 елның 12 октябрендәге 656/пр номерлы боерыгы белән расланган жыелма тупланма ведомостендә төзүче тарафыннан өлешле төзүдә катнашучыларның акчаларын күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларын төзүгә жәлеп иткәндә төзүче тарафыннан «Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларын өлешле төзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенен кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль законның 15-е статьясында каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, мондый акчаларны эскроу счетларында урнаштыру юлы белән, контроль органына хисап бирелми.

Бәян ителгәннәргә исәпкә алып, 33-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясындагы 6 өлешенен 5 пункты нигезендә жирле үзидарә органнарыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисапларны үз вакытында алу һәм тапшырылган вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны нәтижәле тикшереп торуну гамәлгә ашыру максатларында закон проекты тарафыннан 66-ТРЗ номерлы Законның 8 статьясында жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисапларны бирү сроклары үзгәртелде.

Закон проектының кабул итү Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә финанслауны таләп итмәячәк.

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының
акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы
дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законын кабул итүгә
бәйле рәвештә үз көчләрен югалткан дип танылырга, туктатылып торырга,
үзгәрешләр кертелергә яки кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы
законнары һәм башка норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ**

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле
үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән
объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының
күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә
бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү
турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан
Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы законнарын һәм башка
норматив хокукий актларын үз көчләрен югалткан дип тануны, туктатып торуны,
үзгәрешләр кертүне яки кабул итүне таләп итми.

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының
акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы
дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы закон проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле
үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән
объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының
күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә
бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү
турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан
Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә
чыгымнар таләп итми.